

NASTAVA NA DALJINU

Stavovi učitelja, učenika i roditelja

KRATKI PREGLED

Od travnja do lipnja 2020. godine provodile smo anketne upitnike među učiteljima, učenicima i roditeljima OŠ Antuna Bauera Vukovar te analizirale i objavljivale rezultate u aplikaciji Teams u svrhu unaprjeđenja odgojno-obrazovnog rada u našoj školi.

Ivana Dragšić, prof. pedagogije
Tihana Gorjanac Midžić, mag. psych.

CILJ

Školska godina 2019./2020. po mnogočemu je drugačija od ostalih: od uvođenja cjelovite kurikularne reforme preko najduljeg štrajka prosvjetnih djelatnika u povijesti do pandemije bolesti COVID-19 uzrokovane koronavirusom. Turbulentno je i za učitelje i za učenike, a i za njihove roditelje. Od kada je u ožujku 2020. godine doslovno preko noći započela nastava na daljinu svi su se trudili najbolje što su znali i mogli, a mi smo se potrudile istražiti s kojim problemima se susreću, kako se osjećaju i koje prijedloge za poboljšanje imaju naši učitelji, učenici i roditelji. Analizom rezultata dobivenih anketnim upitnicima željeli smo dobiti korisne informacije za međusobno razumijevanje i unaprjeđenje odgojno-obrazovnog rada u našoj školi.

METODOLOGIJA, INSTRUMENT I UZORAK

Istraživanje među učiteljima, roditeljima i učenicima provedeno je u vremenu od travnja do lipnja. Korišteni instrument bio je anketni upitnik u elektroničkom obliku (Google forms i Microsoft forms), a dijeljen je putem aplikacija Teams i Viber te mrežne stranice škole.

Ukupno je provedeno četiri anketna upitnika, tri u travnju za vrijeme nastave na daljinu svih učenika te jedan u lipnju za one učenike koji se nisu vratili u školu, odnosno nastavili su s nastavom na daljinu.

1. Zadovoljstvo nastavom na daljinu – svi učitelji
2. Zadovoljstvo nastavom na daljinu – učenici 1.-8.razreda
3. Zadovoljstvo nastavom na daljinu – roditelji učenika 1.-8.razreda
4. O nastavi na daljinu – učenici 5.-8.razreda

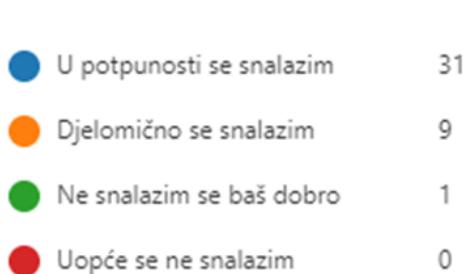
U istraživanju je sudjelovala većina učitelja, učenika i roditelja. U prvom anketnom upitniku sudjelovao je 41 učitelj, u drugom anketnom upitniku sudjelovalo je 120 učenika razredne nastave i 140 učenika predmetne nastave, u trećem upitniku sudjelovalo je 192 roditelja učenika od 1. do 8. razreda, a u četvrtom anketnom upitniku sudjelovalo je 118 učenika predmetne nastave.

REZULTATI

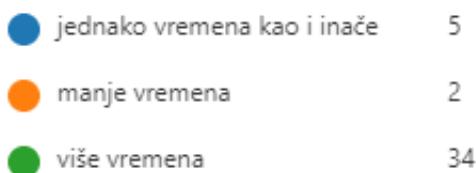
Zadovoljstvo nastavom na daljinu – učitelji

Upitnik o zadovoljstvu učitelja nastavom na daljinu bio je anoniman, a pristupila mu je 41 osoba. Sadržavao je trinaest pitanja od kojih su pet bila otvorenog tipa. Upitnik se rješavao u vremenu od sedam sati ujutro do jednog sata u noći. Prosječno vrijeme rješavanja upitnika je **14 minuta**, najkraće vrijeme rješavanja je 1 minuta i 34 sekunde, a najduže 79 minuta i 26 sekundi.

S obzirom da nisu imali nikakvu edukaciju ili vrijeme za pripremu, učitelji su se odlično snašli. Ovako izgleda njihova samoprocjena snalaženja u nastavi na daljinu: **u potpunosti se snalazi 76% učitelja**, 22% učitelja se djelomično snalazi, 2% se teško snalazi, a nema onih koji se uopće ne snalaze u nastavi na daljinu.

Međutim, u odnosu na uobičajenu nastavu, čak **83% učitelja tvrdi da im nastava na daljinu oduzima više vremena**, 12% učitelja kaže da troše jednako vremena kao i inače, a 5% učitelja treba manje vremena nego inače.

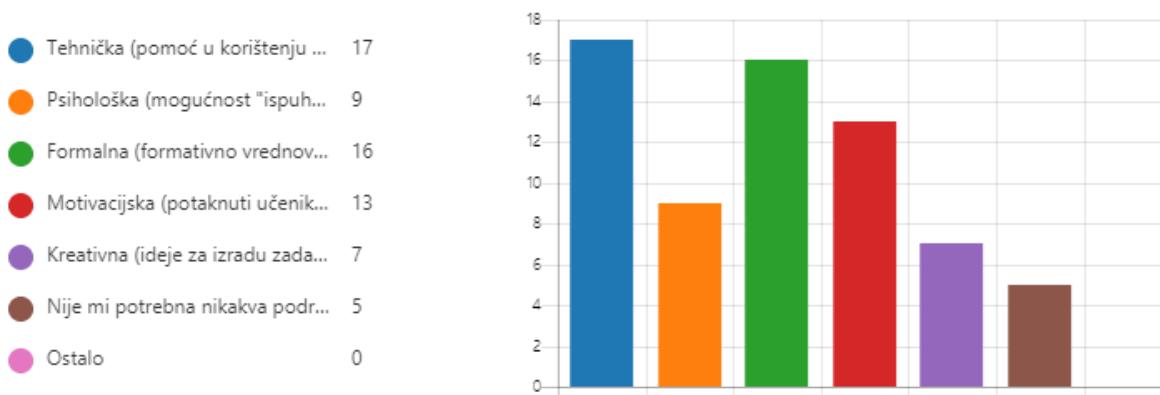

Ovo su ukratko situacije koje učitelji navode kao **prednosti nastave na daljinu**: učitelji i učenici koriste više digitalnih alata te tako razvijaju digitalne kompetencije, naučeno će se moći dobro iskoristiti i u učionicama kad se vratimo u školu, prilagodljivo radno vrijeme, rad iz udobnosti svog doma, lakoća slanja zadataka učenicima i brza povratna informacija, aktivnost i

samostalnost učenika, individualna komunikacija sa svim učenicima. Dio učitelja misli da nastava na daljinu nema nikakvih prednosti. Učitelji su dobili na uvid sve odgovore.

Ovo su ukratko poteškoće koje učitelji navode kao **nedostatke nastave na daljinu**: nedostatak neposredne komunikacije među učiteljima i učenicima, preopterećenost sustava, manje slobodnog vremena zbog stalne dostupnosti učenicima i roditeljima, nemogućnost ostvarivanja svih ishoda predmeta, loša internetska veza, informatička nepismenost, nemogućnost objektivnog vrednovanja učenika zbog pomoći roditelja ili prepisivanja, utvrđivanje stvarne aktivnosti učenika, tehnički problemi zbog nepoznavanja aplikacija, motiviranje učenika (posebno onih koji su inače bili slabiji). Učiteljima nedostaju učenici i radna atmosfera u razredu. Učitelji su dobili na uvid sve odgovore.

Na pitanje o **vrsti podrške** koja im je potrebna, učitelji su mogli dati više odgovora. Visoko na listi su **tehnička** (pomoć u korištenju raznih aplikacija), **formalna** (formativno vrednovanje, praćenje pristiglih učeničkih radova) i **motivacijska** podrška (potaknuti učenike na rad). Zatim slijede **psihološka** (mogućnost „ispuhavanja“ i moralna podrška) i **kreativna** podrška (ideje za izradu zadataka, kvizova, ...), a ima i onih koji kažu da im nikakva podrška nije potrebna.

Učitelji su **ocijenili koliko su zadovoljni podrškom ravnatelja i stručne službe** dajući određeni broj zvjezdica. Pritom je 1 zvjezdica značila da uopće nisu zadovoljni, a 7 zvjezdica da su potpuno zadovoljni podrškom ravnatelja i stručne službe. Bilo je i onih koji su stavili jednu zvjezdicu i onih koji su stavili sedam zvjezdica. Svi su imali priliku u otvorenom pitanju napisati kako im se još može pomoći, odnosno kako bismo mogli poboljšati našu komunikaciju i suradnju. **Zahvaljujemo svima koji su argumentirano iznijeli svoje mišljenje i prijedloge, to će svakako unaprijediti naš rad.** Žalosno je da oni koji su dali najniže ocijene nisu napisali ništa ili su napisali „nikako“ i tome slično, to samo znači nastavak nezadovoljstva jer je teško nešto popraviti ako ne znaš gdje je greška. Učitelji su dobili na uvid sve odgovore.

Prosječna ocjena zadovoljstva podrškom ravnatelja je 5.56, učitelji navode da su zadovoljni radom ravnatelja jer je uvijek dostupan i daje pravovremene informacije. Ovo su neki prijedlozi za poboljšanje rada: češće pohvaljivati djelatnike za trud i postignute rezultate, biti moralna

podrška, davati konkretnе upute u ovoj situaciji te organizirati sjednicu, edukacije i roditeljski sastanak.

Prosječna ocjena zadovoljstva podrškom stručne službe je 6.24, učitelji navode da su zadovoljni radom stručne službe zbog svakodnevnih i pravovremenih informacija, da uvijek dobiju pomoć kad je trebaju te misle da stručna služba dobro obavlja svoj posao. Neki su pohvalili rad stručne službe i zahvalili im. Ovo su neki prijedlozi za poboljšanje rada: pomoći oko djece s posebnim potrebama (poteškoće i darovitost), motivirati učenike koji ne sudjeluju u aktivnostima, biti moralna podrška učenicima slabijeg socioekonomskog statusa, komunikacija s roditeljima učenika koji ne izvršavaju svoje zadatke na vrijeme, davati više ideja i materijala za rad, a istovremeno ne pretjerivati s idejama i stvarati dodatne aktivnosti.

Za one koji rade u virtualnim učionicama **u aplikaciji Teams** bilo je pitanje jesu li zadovoljni načinom **provjere prisutnosti** učenika lajkanjem iste sličice koju svi stavljamo. **63% učitelja koji koriste Teams** kaže da je taj način **praktičan**, 16% misli da bi bilo bolje kada bi se sličica stavila samo jednom u razred (npr. u Općenito), a 13% učitelja kaže da im se taj način ne sviđa, ali ne znaju kako bi drugačije. Troje učitelja (9%) je pod *ostalo* napisalo da uvijek lajkaju isti učenici, da učenici ne lajkaju i da crna podloga nije najsretnije rješenje.

Učitelji su zatim trebali **procijeniti svoju razinu stresa** u posljednja tri tjedna, odnosno u vremenu od kada traje nastava na daljinu, u rasponu od 1 do 5 (1 je značilo bez stresa, a 5 izrazita razina stresa). Ocjene su bile različite, od 1 do 5, a **prosječna ocjena je 3.66** što nam govori da je razina stresa dosta visoka.

Na pitanje imaju li učitelji u danu vremena za sebe, odgovori su različiti. Najviše učitelja, **51%**, **ponekad ima vremena za sebe**, 29% učitelja u danu pronađe i vrijeme za sebe, dok 20% učitelja to vrijeme ne pronalazi.

● Da.	12
● Ponekad.	21
● Ne.	8

Na kraju upitnika učitelji su imali **slobodan prostor za komentiranje**, a 18 učitelja je tu priliku iskoristilo. Učitelji su pisali da jedva čekaju da se vratimo u učionice, da je rad u školi nezamjenjiv, da je ovo zbog zdravlja svih nas dobra alternativa, da je situacija stresna, izazovna i da ćemo nakon nje više cijeniti jedni druge.

Zadovoljstvo nastavom na daljinu – učenici od 1. do 4. razreda

Upitnik zadovoljstva nastavom na daljinu ispunilo je 120 učenika od 1. do 4. razreda.

Prosječno su učenici nastavu na daljinu ocijenili s ocjenom **3,94**. Učenici razredne nastave su nastavu na daljinu u prosjeku ocijenili bolje u odnosu na učenike predmetne nastave (3.29).

Više od **90%** učenika izjasnilo se da se **uglavnom snalazi i u potpunosti se snalazi** u nastavi na daljinu. U prosjeku **dnevno** provedu nešto više od **3 sata** izvršavajući školske obaveze. Velika **većina** učenika smatra da im je **lakša nastava u školi** (87.5%) u odnosu na nastavu na daljinu, jer su u školi u mogućnosti dobiti dodatno objašnjenje učiteljice što im je u nastavi na daljinu otežano.

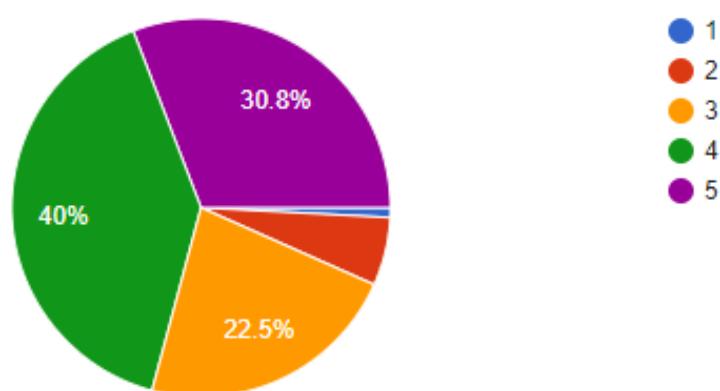
Najveću **prednost** nastave na daljinu učenici vide u tome što su kod kuće i mogu duže spavati. Zatim, dio učenika smatra kako nastava na daljinu nema prednosti. Ipak, neki učenici navode kako je prednost nastave na daljinu što kraće traje tj. što imaju više vremena, zanimljiva im je i što si sami mogu organizirati vrijeme kada će što raditi. Zanimljivo je kako su neki učenici uočili da im nastavi na daljinu omogućuje razvoj digitalnih kompetencija. Također, kao prednost nastave na daljinu vide u tome te što imaju pomoći ukućana pri rješavanju zadataka.

Najveći **nedostatak** nastave na daljinu vide u nedostatku socijalne interakcije, kako s prijateljima tako i s učiteljicama. Nedostaju im druženja s prijateljima i njihove učiteljice. Kao nedostatke nastave na daljinu navode još i teškoće s razumijevanjem gradiva, teškoće s internetom te prebrz prikaz obrazovnih sadržaja na TV-u.

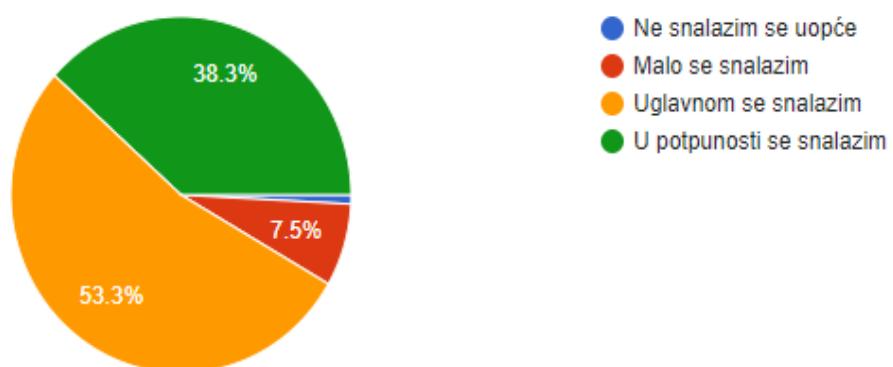
Najveći **problem** nastave na daljinu predstavljaju im tehničke teškoće. Nešto više od 15% učenika navodi kako nema nikakav problem s nastavom na daljinu. Nadalje, navode da imaju teškoće s razumijevanjem gradiva i da je obrazovni sadržaj na TV-u prikazan prebrzo. Problem im predstavlja nedostatak objašnjenja gradiva uživo kao i previše pisanja (zadaća). Učenici također navode da im nedostaju digitalne kompetencije za uspješnu provedbu nastave na daljinu. Nekim učenicima problem predstavlja što sve moraju raditi samostalno te imaju teškoća s koncentracijom.

U nastavku su grafički prikazani rezultati te su izdvojeni neki zanimljivi odgovori.

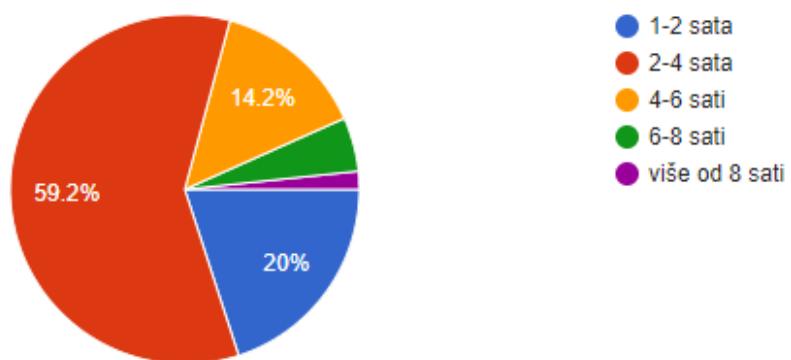
Kako bi ocijenio/la nastavu na daljinu? (1 - loše, 5 - odlično)

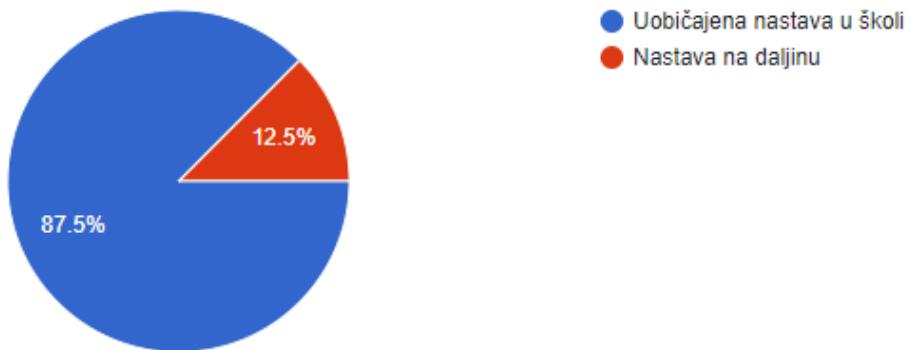
Koliko si uspješan u nastavi na daljinu:

Koliko vremena dnevno ti je potrebno za nastavu na daljinu?

Koji oblik nastave ti je lakši?

Najveći problem u nastavi na daljinu:

- Tehničke teškoće (laptop, Internet, preuzimanje/slanje zadaća) (24)
- Nemam problema (19)
- Nedostatak objašnjenja uživo (11)
- Nedostaju mi prijatelji i učiteljica (11)
- Prebrzo objašnjavanje na Tv-u (10)
- Puno pisanja/zadaće (10)
- Teže razumijevanje nastave (9)
- Digitalno nekompetentni (6)
- Previše provedenog vremena pred računalom/mobitelom (5)
- Moram radit sam (4)
- Matematika (4)
- Teškoće s koncentracijom (3)
- Novo gradivo (3)
- Nastava kratko traje (1)
- ponavljanja gradiva (1)
- Čitanje (1)
- Mlađi brat (1)

Prednosti nastave na daljinu:

- Kod kuće sam/duže spavam (44)
- Nema ih (22)
- Kraće traje/ više vremena (18)
- Zanimljivo je (10)
- Slobodna organizacija vremena (8)
- Razvoj digitalnih kompetencija (4)
- Imam pomoć obitelji (4)
- Više puta mogu gledat video nastavnog sadržaja (2)
- Ne možemo se s nikim potući ili posvađati na školskom hodniku (1)
- Nema pričanja pod satom (1)
- Vježbam sa sportašima (1)
- Upoznao sam novu učiteljicu (iako mi je bolja moja) (1)
- Opuštenije je (1)

Nedostaci nastave na daljinu:

- Manjak socijalnih interakcija (66)
- Nedostatak objašnjenja učiteljice uživo (34)
- Samostalni rad (3)
- Teškoće s internetom (3)
- Nema ih (2)
- Preopterećenost roditelja (2)
- Puno zadaće (2)
- Kratko traju predmeti na TV-u (2)
- Ubrzana nastava na TV-u (2)
- Otežano ocjenjivanje/odgovaranje/pisanje ispita (2)
- Manjak vremena (1)

- Previše vremena pred TV/laptop/računalom/mobitel (1)
- Ne sviđa mi se tjelesni, nema ploče s kredom, nedostaju mi engleski i njemački

Zašto je lakša nastava na daljinu, odnosno nastava u školi?

Najveći broj učenika smatra kako im nedostaju dodatna objašnjenja učiteljice u živo te kako u školi lakše i bolje razumiju nastavno gradivo.

Neki zanimljivi odgovori:

- *Pa zbog ovog virusa sam stalno kod kuće, a kad idemo normalno u školu družim se sa prijateljima do škole i u školi, lakše mi je naučiti nove lekcije i fale mi učiteljica i svi prijatelji.*
- *Zato što volim kad mi učiteljica objasni, što vježbamo na ploči i što mi je nekada lakše odgovarati usmeno.*
- *Učiteljica puno bolje objašnjava od roditelja i virtualnih učitelja.*
- *Zato što ne moram sjediti 6h.*
- *Zato što volim biti u školi sa svojim prijateljima i učiteljicom.*
- *Mama mi je stroga.*
- *Učiteljicu slušam vise nego mamu 😊*
- *Sve je lakše uz komunikaciju i sa našom učiteljicom.*
- *Učiteljica nam na nastavi sve objasni i pripremi nas za zadaće i ispite, ovako je moj rad otežan , iscrpljujuć i sumoran.*
- *Zato sto učiteljica ima vise vremena za učenike.*
- *U školi moram mirno sjediti.*
- *Zato što mi moja učiteljica sve objasni i nije sve tako ubrzano.*
- *Lakše je kad učiteljica objašnjava novo gradivo, ovako samo šalju napravi tu i tu stranicu i kvizove. Sad mama mora raditi kao učiteljica.*
- *Učenje u razredu u pripadajućoj školi sa našom stručnom učiteljicom i vršnjacima koje volimo je jedino prirodno.*

Zadovoljstvo nastavom na daljinu - učenici od 5. do 8. razreda

Rezultati upitnika učenika OŠ Antuna Bauera o **zadovoljstvu nastavom na daljinu**. Upitnik su ispunjavali učenici od 5.-8. razreda, njih ukupno 140.

Prosječno su učenici nastavu na daljinu ocijenili s ocjenom **3,29**. Više od polovine učenika izjasnilo se da se **uglavnom snalazi** u nastavi na daljinu. U prosjeku **dnevno** provedu **4 sata** izvršavajući školske obaveze. **Većina** učenika radi **samostalno** i samo **ponekad** im je potrebna **pomoć** drugih. Manjem broju učenika (manje od 10%) netko pomaže pri rješavanju zadataka. Velika **većina** učenika smatra da im je **lakša nastava u školi** (79%) u odnosu na nastavu na daljinu, jer su u školi u mogućnosti dobiti dodatno objašnjenje nastavnika što im je u nastavi na daljinu otežano.

Kao **prednosti** nastave na daljinu najčešći odgovori učenika bili su da nema prednosti. Zatim, kao prednost vide to što su kod kuće, što imaju više vremena, što se mogu naspavati i što si sami mogu organizirati vrijeme kada će što raditi.

Najveći **nedostatak** nastave na daljinu vide u nedostatku izravne komunikacije s nastavnicima koji im na satu dodatno pojašnjavaju zadatke i nastavno gradivo. Kao nedostatke nastave na daljinu navode još i teškoće s razumijevanjem gradiva, previše zadataka, teškoće s internetom, a također im nedostaju druženja s prijateljima.

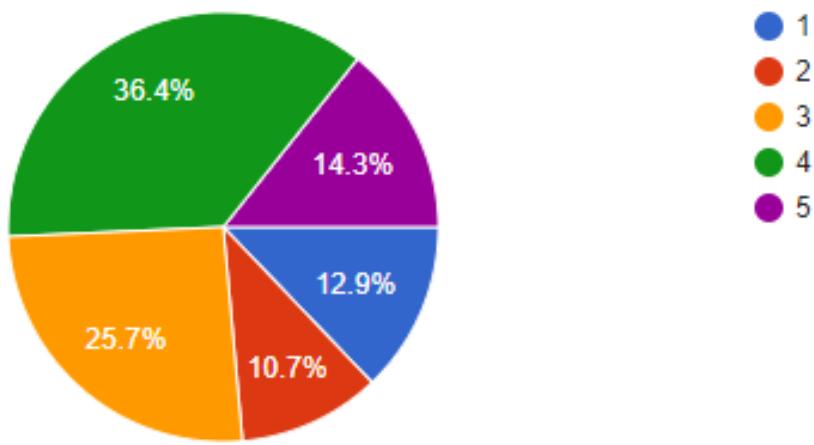
Najveći **problem** nastave na daljinu su teškoće s internetom i što imaju previše zadataka. Također, navode da imaju teškoće s razumijevanjem gradiva dok isto toliko učenika (15) navodi da nema nikakvih problema s nastavom na daljinu.

Iz svega što su u ovom upitniku naveli vidljivo je da im vi nastavnici puno nedostajete, komunikacija s vama uživo. Pitanja su ih potaknula na promišljanje. Shvaćaju koliko ste ključan faktor u njihovom učenju sada kada su uskraćeni za vašu fizičku prisutnost. Vjerujemo da i oni nedostaju vama. Znamo da svi ulažete puno truda i energije i za to zaslužujete **najveće pohvale!**

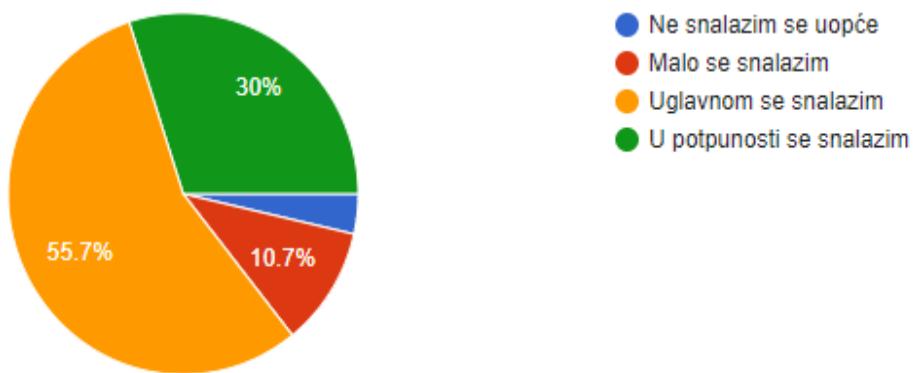
Slijedi grafički prikaz rezultata i njihovi odgovori.

Kako bi ocijenio/la nastavu na daljinu? (1 - loše, 5 - odlično)

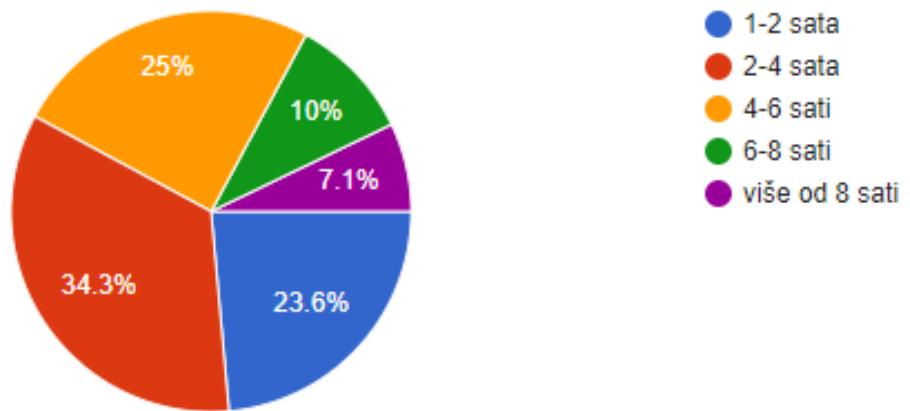
140 responses

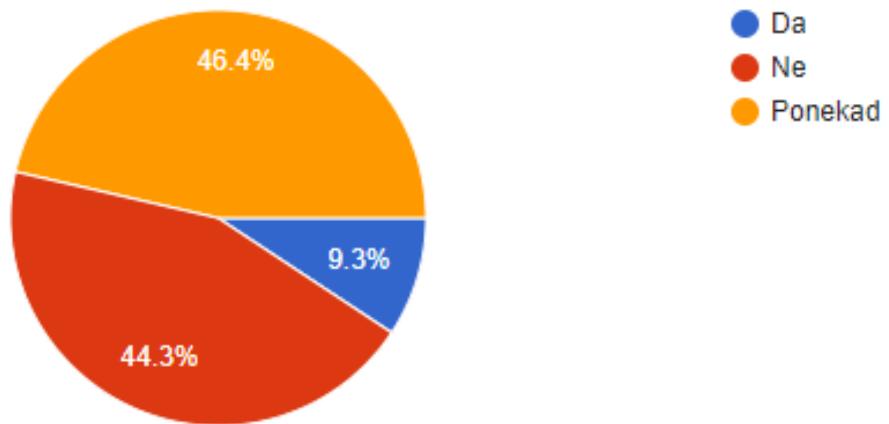
Koliko si uspješan u nastavi na daljinu:

Koliko vremena dnevno ti je potrebno za nastavu na daljinu?

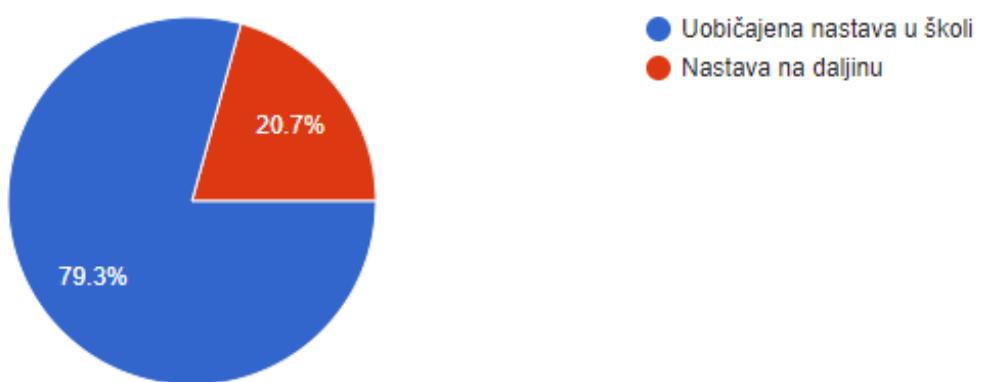

Pomaže li ti netko u praćenju nastave na daljinu i rješavanju zadataka?

Koji oblik nastave ti je lakši?

1

Prednosti nastave na daljinu:

- Nema ih (30)
- Kod kuće smo (25)
- Više vremena (21)
- Nasjavljamo se (19)
- Slobodna organizacija vremena rada (14)
- Dostupnost nastavnika (5)
- Zabavnije je (4)
- Rad na tabletu (3)
- Pratimo nastavu kada želimo (3)
- Nema ispita (3)
- Ne moramo puno pisati u bilježnice (3)
- Ne moraš spremat stvari za nastavu (2)
- Nema širenja bolesti (2)
- Slobodniji u izražavanju
- Učimo se snalaženju na internetu
- Video lekcije koje možemo gledati više puta

- Sve je na jednom mjestu
- Ne moramo usmeno odgovarat
- Novo iskustvo
- Mogu jesti tijekom nastave

Nedostaci nastave na daljinu:

- Nema objašnjenja nastavnika, primjera (36)
- Ne družim se s prijateljima (22)
- Teškoće s razumijevanjem gradiva (16)
- Previše zadataka/pisanja (16)
- Teškoće s internetom/tabletom (16)
- Sve (7)
- Nema ih (7)
- Oduzima previše vremena (4)
- Nema ispita/ispravljanja ocjena (4)
- U potpunosti samostalno radimo/nemogućnost zapamćivanja na nastavi (3)
- Ne znam (3)
- Škola (3)
- Zadatke ne dobivamo prema rasporedu (2)
- Rokovi (2)
- Ne snalazim se
- Otežana komunikacija
- Teškoće s organizacijom vlastitog vremena
- Manjak učenja
- Nemamo tjelesni
- Oštećenje vida i kralježnice
- U ocjenjivanju će se moći prepisivat iz udžbenika

Najveći problem nastave na daljinu:

- Preuzimanje-slanje datoteka/Internet/tablet (52)
- Puno zadataka (29)
- Nemam problema (15)
- Teže razumijevanje gradiva (15)
- Premalo objašnjenja (9)
- Previše vremena oduzima (4)
- Teškoće s organizacijom vlastitog vremena (4)
- Praćenje zadataka zbog nedostatka obavijesti/objave nisu redom poslagane (4)
- Matematika/povijest/OneNote/informatika/Zoom
- Teško snalaženje (2)
- Praviti prezentacije (2)
- Nema ocjena
- Nemam knjige i radne
- Prepisivanje
- Nedostaju mi prijatelji
- Dosadno je

Zašto je lakša nastava na daljinu, odnosno nastava u školi?

Većina odgovora odnosi se na nedostatak mogućnosti traženja dodatnog pojašnjenja od nastavnika tijekom nastave na daljinu.

Ovdje su izdvojeni neki zanimljivi odgovori:

- *Puno sam naučio o digitalnom svijetu.*
- *Komunikacija je odlična. Svi se lijepo izražavaju i ophode jedan prema drugome.*
- *Nastava na daljinu zahtjeva previše posla, učenici moraju sve samostalno učiti, nemamo dovoljno vremena za druge aktivnosti, nemamo zadaću toliko često itd.*
- *U nastavi na daljinu nemam vremena za odmor jer stalno dolaze novi zadatci i teško je pratiti, a inače lakše kužim gradivo i kada dođem kući imam malo vremena za odmor.*

- Na nastavi dosta zapamtim i lakše shvatim, i imam osjećaj nekad da mi cijeli dan prođe na tabletu. Nedostaje mi društvo, razne aktivnosti.
- Oboje mi je dobro i nastavnici dobro objasne u nastavi na daljinu, ali možda je nekima lakše kada im se objasni u školi na nastavi.
- Sveukupno je lakše raditi kod kuće jer se osjećam udobnije i ne moramo pitati nastavnike za WC ili smijemo li piti vode.
- Kada sam kući nemam osjećaj da je učenje obavezno te je lakše kada nastavnik objasni lekciju.
- U školi djeca puno pričaju, puno je buke i galame i ponekad ne čujem učiteljicu od drugih.
- Kad slušam na nastavi puno manje moram učiti.
- **POČET ĆU ŠTRAJKAT AKO SE OVAKO NASTAVI BGM**
- Kad sama radim vise toga zapamtim.
- Nema obrazovanja o kojem nas uče naši nastavnici.

Zadovoljstvo nastavom na daljinu – roditelji učenika od 1. do 8. razreda

Upitnik Zadovoljstvo roditelja nastavom na daljinu ispunilo je **192** roditelja učenika od 1. do 8. razreda.

Prosječno su svoje **zadovoljstvo nastavom na daljinu** procijenili ocjenom **3.77**.

Ukupno **96%** roditelja navodi kako njihovo dijete sudjeluje u nastavi na daljinu **svaki dan**. U prosjeku roditelji smatraju kako je njihovo dijete **uglavnom samostalno** u nastavi na daljinu (prosječna ocjena 4,05). Gotovo **75%** roditelja smatra da učenici imaju **više obaveza u nastavi na daljinu** u odnosi na uobičajenu nastavu u školi. Većina roditelja **povremeno pomaže** učenicima u radu (**62%**) dok podjednak broj roditelja **uopće ne pomaže** (**18.7%**) ili **stalno pomaže** (**19.3%**). Roditelji su procijenili **angažman učitelja** s prosječnom ocjenom **4.29**. Način **vrednovanja** u nastavi na daljinu roditelji su ocijenili prosječnom ocjenom **4.07**.

Od 190 roditelja koji su odgovorili na pitanje o povratku učenika u školu njih **62%** se izjasnilo kako bi htjeli da se ova školska godina završi **na daljinu** dok **36%** roditelja smatra da bi se djeca trebala vratiti **u školu**, a 13 roditelja je neodlučno.

Kao najveći **problem** nastave na daljinu roditelji vide u nedovoljnog objašnjenu nastavnog gradiva. Smatraju da učenicima nedostaje interakcija s učiteljima i nastavnicima kao i socijalni kontakt i druženje s drugim učenicima te kako učenici nedovoljno svladavaju nastavno gradivo jer imaju teškoće s razumijevanjem istog. Roditelji smatraju kako nisu kompetentni kao

učitelji. Također, navode kako učenici imaju previše obaveza i teškoće s koncentracijom. Ipak, manji dio roditelja smatra da nema problema s nastavom na daljinu. Od ostalih navedenih problema s nastavnom na daljinu roditelji su naveli: tehničke teškoće, previše provedenog vremena za računalom te neadekvatna organizacija nastave na daljinu. Roditelji učenika od 1.-4. razreda navode problem prebrzog prikazivanja obrazovnog sadržaja na TV-u.

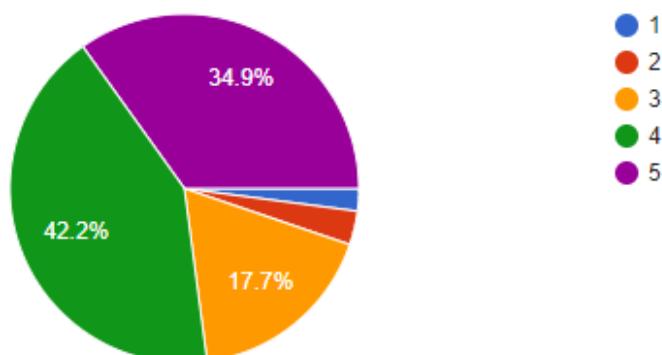
Gotovo 1/3 roditelja smatra kako nastava na daljinu nema nikakvih **prednosti**. Ipak, neki roditelji navode da je prednost nastave na daljinu razvoj samostalnosti i odgovornosti učenika prema radu. Također, smatraju pozitivnim fleksibilnost u radu i rješavanju zadaće, kao i razvoj digitalnih kompetencija učenika. Kao prednost nastave na daljinu roditelji vide u tome što su učenici kod kuće te se time smanjuje mogućnost zaraze, a imaju i više slobodnog vremena za odmor, druženje s obitelji i igru. Roditelji smatraju kako u nastavi na daljinu imaju bolji nadzor nad učenicima. Manji broj roditelja navodi kako je nastava na daljinu učenicima manje stresna, lakša i zanimljivija u odnosu na nastavu u školi.

Kao **prijedlog za poboljšanje** nastave na daljinu roditelji su najčešće navodili da učitelji i nastavnici što više koriste snimljena video predavanja kao i video konferencije uživo (132). Prijedlog roditelja je i da se učenicima zadaje manje zadaće i da im se nastavno gradivo više objašnjava kroz češće ponavljanje gradiva (42). Prijedlog roditelja je bolja organizacija objavljivanja zadataka. Na primjer da učenici dobivaju tjedni plan obaveza ili da se ograniči vrijeme objavljivanja zadataka (samo ujutro).

U nastavku je grafički prikaz rezultata.

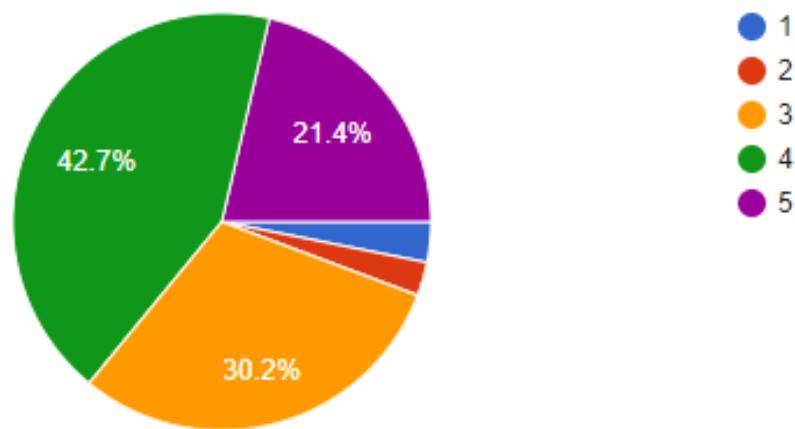
Smorate li da je Vaše dijete samostalno i organizirano u nastavi na daljinu? (1-uopće nije, 5- u potpunosti je)

192 responses

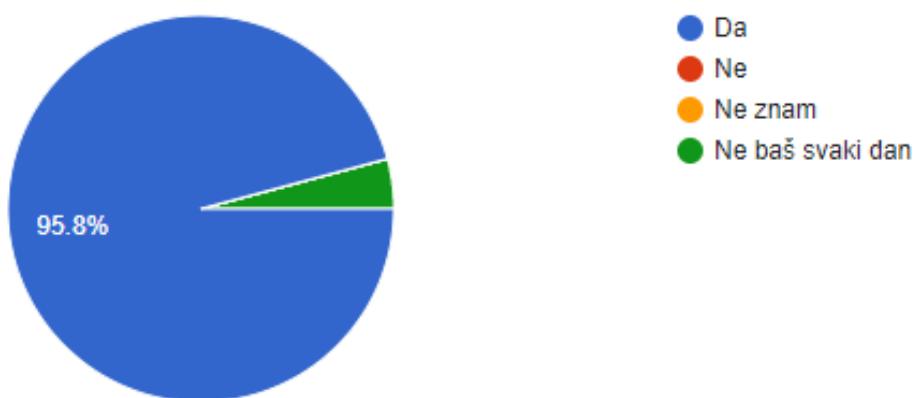
Kako biste ocijenili nastavu na daljinu? (1 - loše, 5 - odlično)

192 responses

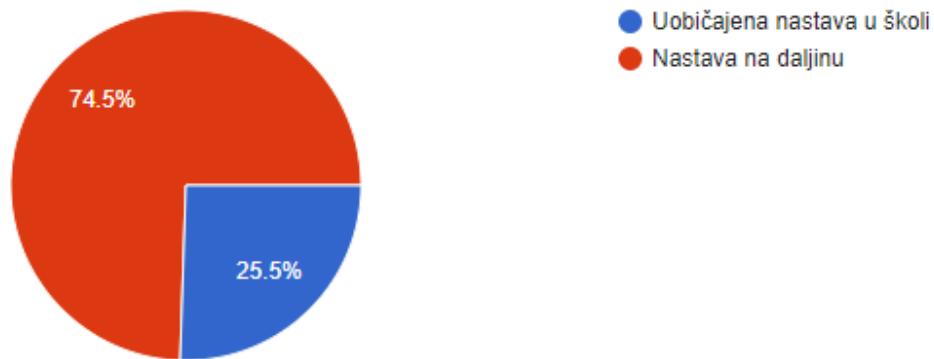

Sudjeluje li Vaše dijete svaki dan u nastavi na daljinu? (ne uključujući vikend)

192 responses

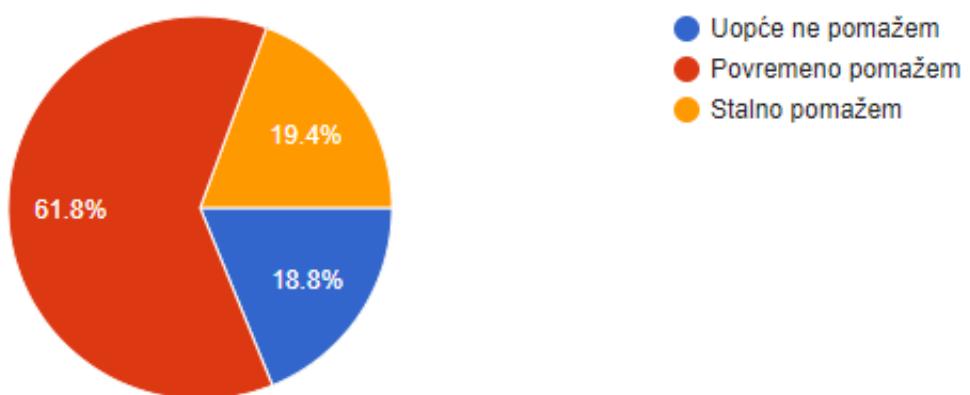

U kojem obliku nastave Vaše dijete ima više obaveza?

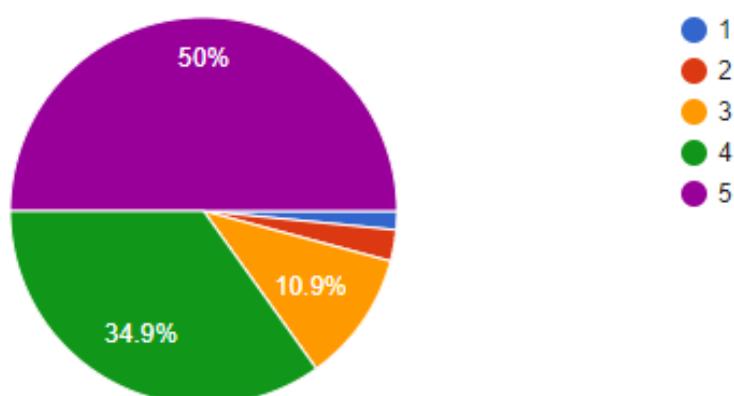
Koliko pomažete djetetu u nastavi na daljinu?

191 responses

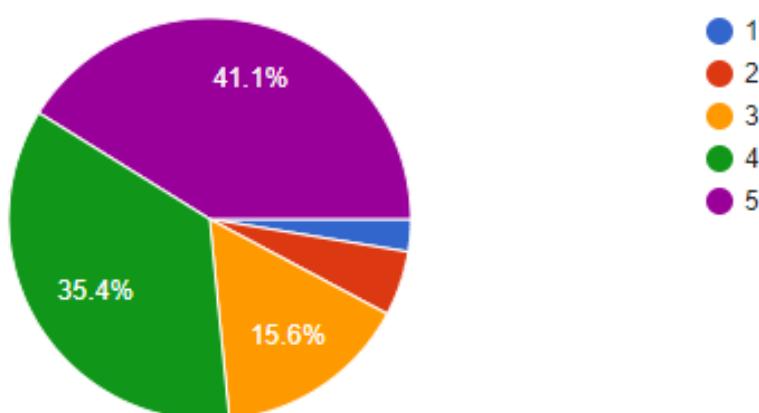
Koliko ste zadovoljni angažmanom učitelja/nastavnika u nastavi na daljinu? (1- uopće nisam zadovoljan/na, 5- u potpunosti sam zadovoljan/na)

192 responses

Koliko ste zadovoljni načinom vrednovanja u nastavi na daljinu? (1- uopće nisam zadovoljan/na, 5- u potpunosti sam zadovoljan/na)

192 responses

S obzirom na trenutnu situaciju što biste više voljeli (odaberite ili upišite svoj odgovor)

O nastavi na daljinu – učenici od 5. do 8. razreda

Upitniku je pristupilo 118 učenika od 5. do 8. razreda. Cilj je bio saznati s kojim emocijama i problemima se učenici nose, što im nedostaje u virtualnoj školi, što misle o vrednovanju na daljinu nakon više od dva mjeseca nastave na daljinu.

Učenici su trebali na skali od 1 do 5 označiti **koliko se žele vratiti u školu** prije kraja ove školske godine, s tim da 1 značilo uopće ne želim, a 5 jako želim. Prosječna ocjena je **2.61**, što znači da su učenici dobro prihvatali nastavu na daljinu, a kroz sljedeće odgovore ćemo saznati razloge zbog kojih bi se željeli vratiti.

Na Likertovoj skali procjenjivali su što im i u koliko mjeri nedostaje u nastavi na daljinu.

Najviše im nedostaje **druženje s prijateljima u školi**, **63.6% učenika kaže da im to jako nedostaje**, 20.3% kaže da im pomalo nedostaje, a 6.8% učenika kaže da im to uopće ne nedostaje (možda jer se ipak druže, a možda jer se ne druže s kolegama iz razreda).

Drugu stvar na ljestvici nedostajanja zauzima **terenska nastava koja jako nedostaje 51.7% učenika**, 22% učenika kaže da im to pomalo nedostaje, a 14.4% učenika kaže da im uopće ne nedostaje. Ostali ne mogu odlučiti.

Izvanškolske aktivnosti (različiti treninzi) jako nedostaju **47.5% učenika**, a odmah iza njih su **izvannastavne aktivnosti koje jako nedostaju 39.8% učenika**. Za obje vrste aktivnosti po 22.9% učenika je reklo da im te aktivnosti uopće ne nedostaju.

39.8% učenika kaže da im jako nedostaju veliki i mali odmori, a 29.7% učenika kaže da im odmori pomalo nedostaju. Ipak, 22.9% učenika ne voli baš odmore i uopće im ne nedostaju.

Školsko igralište jako nedostaje 36.4% učenika, a pomalo nedostaje 29.7% učenika.

Školski projekti i obilježavanje važnih datuma pomalo nedostaje 29.7% učenika, a jako nedostaje 33.9% učenika.

Najviše odgovora da im **pomalo nedostaje (38.1%)** bilo je za **uobičajenu nastavu**, a po 24% učenika su se podijelili, nekima uopće ne nedostaje, a nekim jako nedostaje.

Po 30% učenika kaže da im **pomalo nedostaje razgovor s nastavnicima i stručnom službom**. Razgovor s nastavnicima jako nedostaje 28.8% učenika, a 5.9% učenika jako nedostaje razgovor sa stručnom službom (tu je bilo najviše neodlučnih, 25.4%).

Pomalo zabrinjavajuće zvuči činjenica da **14.4% učenika jako nedostaje školska užina**, a 24.6% pomalo nedostaje. Nadamo se da nisu gladni nego da samo vole takvu vrstu prehrane.

Uopće im ne nedostaju usmena odgovaranja i ispiti kaže čak **69.5%** učenika, a ipak se našlo 7.6% učenika kojima to jako nedostaje.

Nakon toga, najmanje im nedostaje simpatija (68.6%).

Što se tiče **učestalosti emocija i osjećaja** koji se javljaju u učenicima tijekom trajanja nastave na daljinu, prednjači **dosada koja se stalno javlja kod 29.7%** učenika, a najmanje osjećaju strah koji se nikada ne javlja kod 59.3% učenika i nostalgija koja ne nikada ne javlja kod 55.1% učenika.

Učenici povremeno osjećaju sreću (44.9%), zadovoljstvo (41.5%), zabrinutost (38.1%), zbumjenost (36.4%), ljutnju (37.3%), znatiželju (34.7%), strah (33.9%),...

Zabrinuti smo za učenike koji **nikada ne osjećaju** sreću (17.8%) i koji **stalno osjećaju** tugu (11%) i ljutnju (16.1%).

Učenici su procjenjivali slažu li se ili ne s tvrdnjama koje se odnose na **vrednovanje/ocjenjivanje na daljinu**. Učenici su podijeljeni što se tiče stava da je **sada lakše nego što je bilo u školi**: 36.4% učenika se slaže, 33.1% kako kada, a ne slaže se 30.5%. Slična je situacija i kad je u pitanju pravednost učenika, 34.7% učenika tvrdi da **nije fer jer mnogi učenici varaju**, 32.2% misli da je to kako kada, a 33.1% se ne slaže s tvrdnjom da učenici varaju u aktivnostima za ocjenu. **Većina (56,8%) učenika** se slaže da su **nastavnici pošteni prema učenicima**, a 40.7% učenika tvrdi da su rokovi za izvršavanje zadataka dovoljno dugi, dok 45.8% učenika kaže za rokove - kako kada.

Na pitanje otvorenog tipa, postoji li neki problem s kojim se trenutno susreću, učenici su uglavnom navodili **probleme s (ne)razumijevanjem gradiva** i potužili su se da pojedini **učitelji zadaju previše zadataka**. Navodili su i **lijenost, pojačano konzumiranje hrane te dugo spavanje**, ali svjesni su da je to njihov problem. Bilo je nekoliko navoda da **doživljavanju vrijedanje na društvenim mrežama** i da su pojedinih dana **toliko tužni da ništa ne mogu raditi**. Izrazili su želju da svi snimaju videolekcije kao vjeroučitelj.

Zatim su odgovarali na pitanje **misle li da bi taj njihov problem u školi bio riješen ili barem ublažen**. 34% učenika misli da bi problem bio riješen, 38% ne zna odgovor na to pitanje, a 28% učenika misli da problem ni tada ne bi bio riješen.

Za kraj su imali prostor da nam kažu **ako imaju potrebu još nešto reći**. Navodimo neke od odgovora:

- *Da ostavimo online školu do kraja ove školske godine*
- *Imamo jako dobre nastavnike, pedagoginju, psihologinju, knjižničara i sve ostale u krugu škole, hvala vam. Nadam se da će ovo sve proći sto brže to bolje, Ip*
- *Napravite sve što je u Vašoj moći da se što prije vratimo u školu makar bili tjedan dana u njoj*
- *Ne mogu dočekati ljetne praznike.*
- *Bolja mi je online škola. :)*
- *Bilo bi dobro da se zadnji tjedan vratimo u škole i barem malo prođemo gradivo s nastavnicima zbog lakšeg razumijevanja.*
- *Bojam se da kada (ako) dođemo u školu da ćemo imati puno ispita iz gradiva koje smo učili u virtualnoj školi, a pošto većini nas nije najjasnije gradivo bojam se loših ocjena na kraju.*
- *Meni je škola na daljinu dobra jer ostajemo kući i čuvamo se, ali mi nedostaju prijatelji.*
- *Sviđaju mi se mozgalice i zabavne aktivnosti koje daju psihologinja i pedagoginja. Trebalo bi ih biti više.*
- *Da zadnji tjedan škole ništa ne radimo*
- *Da neki nastavnici malo manje zadaju domaću zadaću, al sve u svemu sviđa mi se.*
- *Nedostajete mi*
- *Sretno svim nastavnicima . Hvala sto nam daju više prilika kad nešto ne napravimo.*
- *Zadnji tjedan ne bismo trebali raditi jer i u školi zadnji tjedan samo učenici koji moraju ispravljaju ocjene.*

- *Mislim da nema smisla da se vraćamo u školu jer nam je ostalo još 1 mjesec.*
- *Neka nastavnici budu malo blaži zato što nije lako meni i ostalima.*
- *Ja bih htjela reci da je moje mišljenje to da je bolje bez ispita. Smatram da nije fer to što pola učenika (čak i vise od pola) vara na ispitima i ispada kao da su se poboljšali, ali su jednostavno varali i dobili odličnu ocjenu sto nije fer prema nama koji se trudimo i učimo da bi dobili dobru ocjenu.*
- *fali mi škola i druženje i nastavnici*
- *Fali mi škola, ne sviđa mi se nastava na daljinu*
- *Sviđa mi se ovaj način, jer mogu duže spavati, manje radimo pa mi se ništa ne gomila u glavi.*
- *Nadam se da cemo iduce godine ići normalno u skolu*
- *Škola na daljinu je ok*
- *radujem se novoj školskoj godini i nadam se da će biti bolja nego ova*
- *Želim se vratiti u školu*
- *Bolja mi je nastava na daljinu.*
- *Fali mi obična škola*
- *želim se vratit u školu*
- *Hvala vam na ovakvim pitanjima*
- *hoće li osmaši imati završnu večer?*
- *Sviđa mi se ovakav način rada*
- *Jedva čekam da vas vidim ne mora to biti u školi*

ZAKLJUČAK

Nakon svih ovih rezultata, ono što možemo zaključiti je sljedeće: svima nedostaje međusobna komunikacija, razgovor uživo, atmosfera u razredu, izleti i općenito fizička prisutnost među ljudima, ipak smo socijalna bića. Što se tiče same nastave, očekivano je da će nekima odgovarati nastava na daljinu, a nekim nastava u školi. Svi imamo drugačiji stil učenja i života pa tako nekome nešto odgovara. Važno je da smo se svi dobro snašli u ovoj neočekivanoj situaciji i dali sve od sebe da obrazovanje djece ne trpi. Svi smo naučili nešto (ili puno toga) iz ove situacije, a svima će i kasnije dobro doći stečeno znanje u korištenju različitih digitalnih alata.

Rezultati anketnih upitnika su nam pomogli da razmijenimo mišljenja, shvatimo jedni druge i pokušamo se jedni drugima prilagoditi koliko god možemo. Razumijevanje u velikom kolektivu učitelja, učenika i roditelja je ključno za harmoniju.